



MÖTESPLATS FÖR KONSTNÄRLIG OCH KULTURPOLITISK DEBATT
20-28 AUGUSTI 2010, PÅ FOLKTEATERN I GÖTEBORG, VARJE DAG KL 9.30-23.00

Projektrapport

INNEHÅLL

- Projektets ramar och tilltal, sid 2
- Reflektioner, sid 3
- Medverkande, sid 6
- Ekonomisk redovisning, sid 8



Hybris Konstproduktion

Mer Opinion

- projektets ramar och tilltal

Vill du höra fler röster i konst- och kulturdebatten? Har du förslag på förändringar i kulturpolitiken? Vill du recensera en föreställning du sett eller kritisera en recension du läst? Vill du skriva en Wikipedia-artikel om det som just du håller på med? Vill du vara med och skapa nya sätt att tala och skriva om konst och kulturpolitik? Välkommen till Mer Opinion!

Mer Opinion uppmanar till en mer nyanserad och pluralistisk konst- och kulturdebatt. Projektet huserar i Folkteaterns foajé i form av en öppen åsikts-redaktion för att lyfta konstnärliga och kulturpolitiska frågor i det offentliga samtalet.

Idén är att träna sig i att artikulera förslag, förhållningssätt och ståndpunkter samt att sätta sig in i hur strukturella, ekonomiska och diskursiva system fungerar och samspelar. Projektet uppmanar alla att själva formulera de frågor de anser viktiga, att praktisera argument samt att tillsammans verka för förändring.

www.mer-opinion.se





Mychoreography och Mer Opinion-redaktionen i Folkteaterns kafé. Foto: Gabriel Widing.

Reflektioner

Under 2010 års upplaga av Göteborgs Dans & Teater Festival genomfördes projektet Mer Opinion i Folkteaterns foajé och kafé. Målet var att skapa en plats för kritisk diskussion, debatt och skrivande, med festivalen och dess föreställningar som utgångspunkt, men även kring aktuella kulturpolitiska frågor.

När Folkteatern öppnar sin foajé för Mer Opinion under Göteborgs Dans & Teater Festival skapas en serie oväntade möten, diskussioner och texter.

Projektgruppen placerar sig i teaterns fik, precis vid entrén. Bord, stolar, projektorer och datorer dras fram. Dans och Cirkushögskolans MA-studenter i koreografi bestämmer sig för att hålla sin skrivkurs på plats. Varför sitta hemma på skolan och hitta på uppgifter när man kan titta på och skriva om föreställningar på en av Sveriges största scenkonstfestivaler?

Tillsammans med de fyra projektledarna och inbjudna gäster blir gruppen i runda slängar mellan tolv och femton personer som ägnar tio festivaldagar på plats. Det rullar igång på morgnarna vid halv tio i samband med festivalens frukostsamtal, som bjuder in konstnärer och koreografer att samtala med sin publik. Den febrila aktiviteten pågår sedan dagarna igenom och slutar först vid elvatiden på kvällen. På så sätt kunde även kvällsföreställningarna diskuteras.

NEDSLAG I PROCESSEN

Hur kan ett sådant här projekt producera nya sätt att ägna sig åt konstkritik och kulturpolitiska diskussioner?

En del av Mer Opinions aktivitet var att övervaka recensioner från festivalens föreställningar. Sett ur ett fågelperspektiv så upptäcker vi att det sällan handlar om kritiska texter. På det korta utrymme som dagspressen erbjuder hinner kritikerna i princip bara presentera föreställningarna och i bästa fall sätta dem i något sorts sammanhang. Dagstidningarna har inte rum för kritik. Därför blev det extra angeläget för projektgruppen att under veckan söka nya former för kritik.

Wallpaper for Dance av Mychoreography

MA-programmet i koreografi vid Dans och Cirkushögskolan – som arbetar under namnet *Mychoreography* – tog tillfället att under Mer Opinion producera ett dagligt nyhetsblad, en affischtidning kallad *Wallpaper for Dance*.

Texterna fångade upp intryck, reflektioner och kritik av festivalen och frågor som uppstod kring den. Nyhetsbladet, som sattes upp på festivalens lokaler och fanns tillgängligt på nätet, fick snabbt en läsarkrets bland artister och konstnärer som var med under festivalveckan. Den användes även i MER-programmets (festivalens labb- och workshop-program) seminarier som referensmaterial för att teoretisera kring festivalen. (Du kan ladda ned "samlingsnumret" Gothic från projektets hemsida, www.mer-opinion.se.)

Kollaborativt skrivande

Mycket av textproduktionen växte fram i kollektiva textdokument. Under en föreställning och ett flertal frukostsamtal kopplade flera personer upp sig med sina laptops mot ett och samma online-dokument. På så sätt kunde vi dela våra individuella upplevelser av framträdandena medan de hände och samtidigt bilda ett litet publikkollektiv.

Dessa anteckningar och idéer kunde sedan ligga till grund för individuella texter och diskussioner. Samskrivandet blev ett redskap för att fånga in många skilda perspektiv på ett händelseförlopp.

Mötesplats för dialog

Mer Opinion har på det hela taget stimulerat till mycket diskussion, om vitt skilda ämnen som scenkonstallianserna, publikmedverkan och kulturpoli-

tiska strategier. Projektet har möjliggjort och uppmuntrat möten mellan artister, tjänstepersoner, skribenter, studenter, festivalbesökare och förbipasserande på ett otvunget vis.

Ett tydligt exempel på detta var att Cecilia Borgström-Fält och Nils Tengdahl från Göteborgs Stads Kulturförvaltning, som har i uppdrag att revidera Göteborg Stads Kulturpolitiska Strategidokument, vände sig till Mer Opinion för att diskutera den existerande strategin från 1998. Mer Opinion bjöd i sin tur in Mia Samuelsson, konstnärlig ledare för Kulturkalaset. Mötet förgylldes av en äldre regissör som råkade ha vägarna förbi. Denna grupp satte sig i Folkteaterns foajé med varsin kopp kaffe och kanelbulle för att diskutera nuläget av Göteborgs kulturpolitik och hur en mer passande strategi skulle kunna artikuleras.

Resultatet blev en ovanligt nyanserad diskussion i och med att dess spontanitet och den lösa strukturen tillät oväntade avstickare och reflektioner kring kulturpolitik på ett bredare plan. I slutet av diskussionen kom vi med förslag på hur och varför en kulturpolitisk strategi kan kommuniceras på ett sätt som närmar sig konstens strategier. Om det är en kultur som ska förmedlas så borde också den strategin kommuniceras som en medveten kultur. Kanske är broschyrer och seminarier inte de mest effektiva sätten att kommunicera en kultur utan snarare personliga möten.

PUBLICERING

En idé med Mer Opinion var att använda sig av existerade forum för åsiktsförmedlande och inte begränsa oss till vår egen blogg/hemsida för att publicera våra texter. Den skulle istället vara en plattform där vi annonserade all vår aktivitet, eftersom vi ville nå ut till en intresserad allmänhet som använder sig av internetforum och tidningar.

En sådan idé var att använda sig av kommentarsfält på nätversionen av dagstidningarnas recensioner, för att entusiasmera fler folk att ta kritisk ställning till recensioner och våga tycka. Ett annat sätt var att utveckla texterna om dans och koreografi på Wikipedia, som visserligen ska vara neutral, men som genom urval av framstående koreografer osv tar någon sorts ställning. Vi publicerade även ett par recensioner i nättidskrifterna Tidningen Kulturen och Konsten.net.

Under veckan startade också koreografen och prefekten Mårten Spångberg en egen blogg –

Spangbergianism – som genom Mer Opinion inom några dagar nådde flera hundra läsare per dag.

Mer Opinions aktiviteter blev även uppmärksammade i en intervju i P1s säsongstart för kulturprogrammet Nya Vågen och fick därmed tillfälle att nå desto fler utanför festivalen och förhoppningsvis uppmuntra till en mer pluralistisk kulturpolitisk debatt.

RESULTAT

Det är komplicerat att på förhand sätta upp tydliga mål med ett projekt som har ett dynamiskt och öppet ramverk. Denna öppenhet och spontanitet möjliggör att en mängd situationer kan uppstå på deltagarnas egna villkor, och försvårar samtidigt andra aktiviteter som t.ex. kräver längre framförhållning. Här följer några reflektioner kring detta.

Teaterfoajén som produktionsplats

Att använda en teaterfoajé var mycket lyckat och betydelsefullt på många plan. Foajéer utgör i allmänhet stora, tomma ytor som endast används ett par timmar per dygn. Under Mer Opinion aktiverades Folkteaterns foajé fjorton timmar per dygn, med möjlighet för människor att titta in spontant. Något för andra teatrar att inspireras av!

Detta öppna format gjorde också att flera andra organisationer bad att få hålla presentationer, mingel, diskussioner och fester inom ramen för Mer Opinion.



Presentation och mingel med den nya organisationen D.A.N.S. - Dance Action Node Sweden. Foto: Niklas Rydén

Från samtal till offentlig text

Många besökare hade ett stort intresse av att prata, diskutera och debattera. Dessa möten var mycket betydelsefulla. Samtidigt var steget över till att börja skriva t.ex. en recension eller debattartikel ofta stort att ta för de flesta.

Att skriva en tillräckligt artikulerad och underbyggd debattartikel tar mycket tid och koncentration, något som var svårt att skapa förutsättningar för då många förbipasserande deltagare bara hade en kort stund på sig innan de behövde gå vidare någon annanstans.

Skrivformat

Ur ett kvalitativt perspektiv hade vi troligtvis tjänat på att välja ett mindre antal skrivformat för att utveckla dessa under längre tid. Det positiva med att testa alla dessa olika format (recensioner, motrecensioner, gerilla-recensioner, Wikipedia-artiklar, debattartiklar, kommentarer, essäer, diskussioner osv) är den inspirerande funktionen i att prova på och diskutera, samt naturligtvis att alla som vill nu själva kan välja att utveckla ett eller några av dessa former. Många deltagare har t.ex. inspirerats av idén att skriva eller redigera Wikipedia-artiklar.

Personliga möten

Projektets stora styrka låg enligt oss i de personliga och spontana möten som uppstod. Vissa blev till diskussioner som involverade fler, andra djupt privata kring känslor om konsten, politiken och samhället, ytterligare andra resulterade i utkast till debattartiklar eller rundringningar för att ta fram fakta om en aktuell fråga.



Releasefest för boken *The Swedish Dance History*, producerad av Inpex, med texter från fler än 200 dansare och koreografer under festivalen ImPulsTanz i Wien. Foto: Gabriel Widing

En relativt stor andel av samtalen handlade om att överhuvudtaget våga uttrycka sina åsikter. Inte minst bland scenkonstrnärer verkar det finnas en stor rädsla i att vara ärligt kritisk inom den egna branschen. De mest effektiva sätten att arbeta med denna fråga var i vår erfarenhet under Mer Opinion att prata i små grupper eller två och två, och utgå helt från den enskilda personens frågor, engage-

man och rädslor. Dessa samtal tar tid och är nödvändiga för att åsikter ska formuleras, underbyggas, omformuleras från klagomål eller frustration till konkreta förslag till förändring, och slutligen göras offentliga på ett eller annat sätt.

Plats för initiativ

De öppna formerna för arrangemang och aktiviteter under projektets gång var ett mycket spännande exempel på vad vi skulle kunna kalla "deltagarprogrammering", dvs. att besökarna hade lika stor möjlighet som arrangörerna att föreslå och styra upp programpunkter såsom diskussioner och arbetsmöten. Skulle en festival eller en teater kunna programläggas på liknande sätt?

AVSLUTNING

Avslutningsvis vill vi peka på att projektet inte har något tydligt avgränsat slut - många som deltagit korta stunder under perioden i Göteborg har velat diskutera möjligheter att fortsätta projektet inom sina respektive organisationer och arbetsplatser.

Mer Opinion hann under sina tio dagar kanske inte skapa ett tydligt avtryck i det breda offentliga samtalet, men projektet har definitivt satt igång många långsiktiga processer; det blev ett startskott för idéer och samarbeten, ett peppande bollplank och ett produktivt motstånd, en mötesplats som var inbjudande men inte alltid artig i sina åsikter - ett nav snett utanför men med en fot inne i en festival som sammantaget har genererat många viktiga samtal och manat till eftertanke, friktion och förslag till förändringar för framtiden.

Vår slutsats är att dessa typer av projekt och produktionsformat är mycket viktiga att kultivera och vidareutveckla i en tid då konstproduktionen och kulturpolitiken inriktas i allt större utsträckning på tydliga och säljbara produkter och kvantitativ succétänk, samt när diskussionen inom konstfälten riskerar att blir mer tam och kollegialt försiktig snarare än kritisk, experimentell och utvecklande.

Louise Höjer, Anders Jacobson, Johan Thelander och Gabriel Widing.

Medverkande

INITIATIV OCH ORGANISATION

Hybris Konstproduktion

IDÉ OCH PROJEKTLEDNING

Louise Höjer, dramaturg, konstnärlig ledare och skribent

Anders Jacobson, verksamhetsledare Hybris Konstproduktion, koordinator

Johan Thelander, verksamhetsledare Hybris Konstproduktion, ekonomiansvarig

Gabriel Widing, kulturteoretiker och spelutvecklare

SAMVERKANSPARTER OCH KONTAKTPERSONER

Folkteatern Göteborg

Ulrika Josephsson, VD

Matz Wallander, marknadschef

Dans och Cirkushögskolan

Mårten Spångberg, prefekt

Konstnärliga fakulteten/Göteborgs Universitet

Anna Lindal, dekan

Göteborgs Dans & Teater Festival

Anders T. Carlsson, festivalkoordinator

Göteborgs Stads Kulturförvaltning

Björn Sandmark, chef

Kultur i Väst

Sarah Melin, Konst- och kulturutveckling/Danskontoret

Riksteatern

Cecilia Falk, chef vid dramaturgiatet

Mikael Wranel, konstnärligt utvecklingsansvarig

Danscentrum Väst

Ann Lundberg, verksamhetsledare

Dansbyrån

Myriam Mazzoni, producent

SKRIBENTER OCH REDAKTION FÖR DAGLIG VÄGGTIDNING; MYCHOREOGRAPHY

MA-programmet i Koreografi vid Dans och Cirkushögskolan;

Nadja Hjorton

Stina Nyberg

Zoë Poluch

Juli Reinartz

Mårten Spångberg (prefekt)

Rebecka Stillman

Uri Turkenich

INBJUDNA GÄSTER

Conor Creany, textmekaniker

Helena Stenkvist, journalist

DELTAGARE FRÅN RIKSTEATERN

Cecilia Falk, chef vid dramaturgiatet

Sofia Rönnegård, skådespelerska, artistmedlem Riksteatern

Sara Zommodi, skådespelerska, artistmedlem Riksteatern

ORGANISATIONER SOM ARRANGERADE PRESENTATIONER OCH DISKUSSIONER

D.A.N.S. (Dance Action Node Sweden)
Dansnät Sverige
IETM (International Network for Contemporary Performing Arts)
Inpex (International Performance Exchange)

EXEMPEL PÅ ÖPPNA WORKSHOPS OCH DISKUSSIONER / INITIATIVTAGARE

Problematik kring "nya publikgrupper" och rollbesättning	MA-studenter vid Teaterhögskolan
Revision av Göteborgs Stads kulturpolitiska strategi	Göteborgs Stads Kulturförvaltning
Festival; fenomen, produktionsform och curatorisk praktik	Mer Opinion och Mychoreography
Dans- Teater- och Musikallianserna	Mer Opinion och anställda vid Dansalliansen
"Deltagande" publik - en konstnärlig trend inom scenkonsten?	Mer Opinion
Skrivarworkshop	Mychoreography

*För att ta del av allt som producerades under Mer Opinion, besök projektets blogg: mer-opinion.se
Vi tar mer än gärna emot synpunkter, kritik och förslag till framtida samarbeten!*

--

KONTAKT

Anders Jacobson, projektledare

E-post: anders.jacobson@hybriskonst.org
Telefon: 070 718 62 07
Hemsida: hybriskonst.org

Hybris Konstproduktion
Box 20148
104 60 Stockholm

Ekonomisk redovisning

Utgiftsposter	Kronor	Beskrivning
Mer Opinion		
Lönekostnader (inklusive sociala avgifter)	45 454 kr	Louise Höjer (projektkoordinator), Anders Jacobson (projektledare), Johan Thelander (ekonomiansvarig)
Kostnader för anlitate personer med F-skatt	25 212 kr	Gabriel Widing (projektkoordinator)
Produktionskostnader	7 411 kr	Festivalpass och biljetter, tidningar mm.
Resor, uppehälle och traktamente	14 062 kr	Avseende resor till och från Göteborg, sammanlagt sju personer
Marknadsföringskostnader <i>bokförda Hybris</i>	150 kr	Domännamn
<i>ej bokförda Hybris</i>	2 500 kr	Tryckkostnader för projektfolder (kostnad täckt av Riksteatern)
Administrativa kostnader	1 000 kr	Kommunikation, förbrukningsmaterial
Total	≈ 96 000 kr	

Intäktsposter	Kronor	Beskrivning
Mer Opinion		
Kultur i Väst	20 000 kr	Samproduktion
Göteborgs Stads Kulturförvaltning	20 000 kr	Samproduktion
Riksteatern <i>bokförda Hybris</i>	10 000 kr	Samproduktion
<i>ej bokförda Hybris</i>	2 500 kr	Tryckkostnader projektfolder
Hybris Konstproduktion	43 000 kr	Egen finansiering
Total	= 96 000 kr	

Projektet möjliggjordes tack vare samtliga samverkansparters bidrag till projektet i form av: arbetstid, plats, kontaktförmedling, idéutveckling, uppmuntran och stöd.